

عنوان مقاله:

ارث زوجه در فقه امامیه و حقوق ایران

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

حمید الله وردی زاده - دانشجوی دکتری رشته حقوق گرایش فقه و حقوق اسلامی دانشگاه ارومیه

سید مهدی قریشی - عضو هیات علمی دانشگاه ارومیه و امام جمعه و نماینده محترم ولی فقیه استان ارومیه

رضا نیکخواه سرنقی - عضو هیات علمی دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

سخن گفتن از حقوق انسان در قالب جدید و مدون یکی از مهم ترین ویژگی های دوران معاصر است، و در آن میان حقوق زوجین بخصوص حقوق زوجه از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. رفع تبعیض های حقوقی ناشی از جنسیت، در ابعاد مختلف زندگی حقوقی بشر، با تاکید بر حقوق زنان، محور اصلی همه معاهدات و اعلامیه های بین المللی و منطقه ای مربوط به حقوق زنان را تشکیل میدهد. دفاع از حقوق مالی زنان از جمله بهره آنان از ارث یک بحث بسیار مهم از حقوق زنان است. لذا اسلام نیز بعنوان آخرین و کاملترین دین به این مهم پرداخته و احکام و روایات مختلفی در این خصوص با رویکرد رعایت عدالت بیان نموده است. زوج از کلیه اموال و حقوق مالی زوجه ارث میبرد لکن در مورد نوع اموالی که زوجه از آن ارث میبرد اختلاف نظر وجود دارد. یک نظر این است که با توجه به ظاهر قرآن، زوجه از جمیع اموال و از عین آنها ارث میبرد. نظر دیگر محرومیت زوجه از عین یا قیمت برخی اموال است و نظر آخر تفصیل بین زوجه صاحب فرزند و فاقد فرزند است: زوجه صاحب فرزند از جمیع اموال زوج ارث میبرد ولی زوجه فاقد فرزند از ارث برخی اموال محروم است. نظر مشهور فقیهان امامیه ارث بردن زوجه از قیمت بنا و درخت و نه از عین آنها و محرومیت او از عین و قیمت زمین است که ماده 946 قانون مدنی از آن پیروی کرده بود. در اصلاحیه سال 1387 ماده مزبور، زوجه از ارث عین اموال غیر منقول اعم از بنا و زمین محروم بوده ولی از قیمت آنها محروم نیست. پژوهش حاضر پس از نقد کلیه نظرات نظر اول را ترجیح میدهد. در این پژوهش ابتدا به بررسی مقایسه ای ارث زن و مرد در ادیان الهی و غیر الهی و همچنین برخی تمدن های بزرگ و نظام های حقوقی پرداخته می شود؛ سپس ارث زن و مرد در حقوق اسلام و ایران و نیز مبانی تحولات قانونی راجع به ارث زوجه در حقوق ایران بررسی می شود. در طول این بررسی ها محرومیت ها و امتیازهای زن و مرد نسبت به یکدیگر با توجه به دین و آداب و رسومشان ذکر میشود. در نهایت، میانگین تکالیف و امتیازهای مالی زن و مرد مورد مقایسه قرار گرفته و میزان انعکاس عدالتتشریحی در منظومه حقوق و تکالیف مالی این دو، در حقوق اسلام و قوانین موضوعه ایران ارزیابی میشود

کلمات کلیدی:

ارث، زن، عدالت، دین اسلام، حقوق ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/713745>

